

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolka szerkesztőnk háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ NÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ „ Egy óra 1 „ 20

Csapatunk átkeltek a San folyón

Vezérkarunk jelentései

Budapest, május 10.

A sajtóhadiszállás jelenti: Tarnovi—gorlicei csaták hatása immár Lupkovtól keletre fekvő kárpáti arevonalon is mutatkozik. Csapatunk, melyek itt is támadásba mentek át, az éj folyamán elfoglalták az utolsó elkeseredett kárpáti harcokból ismeretes Telepóc, Zello és Nagy-Polány helységektől északra fekvő határhegygerincet. Délre megvetették lábukat és arevonalat minden rendelkezésre álló tartalékjának felhasználásával Ondava, Labore és Ciróka felső folyása mentén dél felé előretolták. Az ellenség az uzsoki szoros minden rohamára és dühös támadására ellenére se tudta kezünkől kiragadni. A szorostól északra és annak mindkét oldalán az a csoportunk, amely itt hónapokon keresztül harcolt, sziklászilárdan megállott. Az oroszok az egész területi nyeresége most néhány nap alatt veszendőbe ment. Az ily gyors visszavonulásaival járó nagy veszteségek mellett üritette ki az ellenség a magyar földnek azt a sávját, melyet oly nehezen foglalt el.

Nyugat-Galiciában a harcok továbbra is sikeresen folynak. Krosnót tegnap csapatunk elfoglalták.

Hogy Rattko Dimitrievnek az egész arevonalon sürgős visszavonulásban levő hadseregében mily nagy a zavar és a rendetlenség, azt a Brzostek birtokáért vívott harcokban elfogott oroszok bizonyítják, akik hat orosz hadosztályhoz tartoznak, még pedig az 5., 24., 31., 52., 63., 84-ik hadosztályhoz.

Beszkidékből visszavonuló orosz csapatnak egyes részeit több he-

lyen körülmények között és foglyul ejtettük. Május 2. óta elfogott oroszok száma már eddig eléri a hetvenezretet. Az üldözést folytatjuk. Délkelet-Galiciában, Lomnicavölgy mindkét oldalán fekvő magaslatokon erős orosz támadást visszavertünk. Zaleszkykinél egy orosz támaszpontot rohammal elfoglaltunk.

Csapatunk átlépték az Uzsok--Krosznó--Debica-vonalat

A magaslati állásaiból kivert ellenség üldözése közben hadoszlopaink átlépték a Kárpátok határgerincét. Magyarországon nincs többé ellenség, galíciai területen folyik a harc.

Az ellenség a Visztulától az uzsoki szorosig több mint 200 kilométeres arevonalon visszavonulóban van.

A szövetséges hadseregek győzelmes harcok közepette átlépték azt a vonalat, amely hozzávetőleg az uzsoki szoros—Komanca—Krosno—Debica és Szeucin között húzódik.

A kárpátoknak az uzsoki szorostól keletre eső szakaszán és a délkelet-galíciai arevonalon szintén heves harcok fejlődtek ki. Csapatunk több orosz hadállást elfoglaltak. Nagy ellenséges erők támadtak csapatunk ellen az Otytyinától északra fekvő magaslatokon. Itt a harc folyik.

A zaleszkykii jól megerősített hídfőt, amelyet az ellenség heteken át igyekezett megtartani, csapatunk tegnap rohammal bevették, az oroszokat a Dnyeszteren túl üldözték és 3500 embert foglyul ejtettek.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

100.000 már a hadifoglyok száma

Budapest, május 10.

A sajtóbizottság jóváhagyásával közli velünk Sebők, hogy a képviselőház folyosóján Hazay Samu honvédelmi miniszter kijelentette, hogy csapatunk átkeltek a San folyón és Baligrodig előrenyomultak. A foglyok száma 100.000-re, ágyuk 60-ra, gépfegyverek 200-ra emelkedett. E távirat a késő esti órákban a miniszterelnökség sajtóosztálya részéről is megerősítést nyert.

Visszafoglaltuk Zaleszkykit

Csernovic, május 10.

A nyugatgalíciai győzedelmes áttöréshez most fegyvereink ragyogó keletgalíciai sikere csatlakozik.

Hetek óta jelenti már a főhadiszállás, hogy Zaleszkykinél heves ágyuharc folyik. Ez a város a Dnyeszter mellett fekszik s az oroszok erős hídfővé építették ki. Az eddig jelentett ágyuharcok a tegnapi általános rohamot készítették elő.

Zaleszkykit tegnap csapatunk rohammal elfoglalták.

E siker révén a Dnyeszteren való átkelés biztosítottak látszik.

A város ügyei

Közzgyűlés a városnál

Makó város képviselőtestülete ma délelőtt tartotta meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével május havi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek ez alkalommal nem sok volt a tárgya

és azok között tulsulyban voltak a felső fórumok határozatait, melyeket a képviselőtestület egyszerűen csak tudomásul vett. A napirend többi tárgyai közt is kevés volt az olyan, mely különösebb vitára szolgáltatott volna okot. Ilyen körülmények között a képviselőtestület gyorsan végzett az tárgysorozattal és a közgyűlés, mely délelőtt 9 órakor vette kezdetét, délelőtt 11 órakor véget is ért.

A közgyűlésről egyébiránt az alábbi tudósítást közöljük:

Galambos Ignác dr. délelőtt 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést. A napirendre kitűzött ügyek előadói voltak: Gera Samu városi főjegyző, Goresa Péter városi tanácsjegyző, Hajdu János városi főszámvevő, Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsos és Wizinger Károly városi főügyész.

Mint hogy a mai közgyűlés napirendjére interpellációk, de indítványok tárgyalása nem volt kitűzve, első sorban tudomásul vették a vármegyei törvényhatósági bizottság határozatait. Ezek között első helyen szerepelt Makó városának az a szabályrendelete, melyet a községi ellátás és segítségadás módjából alkotott. Második helyen volt Makó város képviselőtestületének ama jóváhagyott határozata, mellyel a hadikölesön kötvények jegyzését mondta ki.

Ezután némi vita fejlődött ki a város szervezési szabályrendeletének ama pontja körül, mely a végrehajtói állások rendszeresítését és betöltését írja körül. A tanács ugyanis azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy egy rendszeres végrehajtói állás szerveztessék, a többi a polgármester ideiglenesen alkalmazza.

A közgyűlés tekintettel arra a körülményre, hogy egy rendszeres végrehajtó városnál felhalmozódott ilyenmü teendőket ellátni nem tudta volna, akként módosította a szervezési szabályrendeletet, hogy három rendszeres vá-

A „Makói Hollósi Kornélia Színház”-ban
Szerdán 1915. évi május hó 12-én színre kerül:

Az oroszok a Kárpátokban

Nagyhatású énekes színjáték.

rosi végrehajtói állás szerveztesék és a többi a szükséghez képest a polgármester ideiglenesen alkalmazza.

Szűcs József és társai indítványt adtak be Makó város képviselőtestületéhez, melyben azt javasolták, hogy a város által fenntartott katonai kórházak élelmezéseit vállalat útján biztosítsák.

A képviselőtestület tekintettel az óriási drágaságra, méltányolta az indítványt és kimondta, hogy a város által fenntartott katonai kórházakat jövőben vállalatba adja és az árlejtés megtartásával a városi tanácsot bizza meg.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a marosi fürdő bérletére az idei idényre nézve megfelelő ajánlattevő nem akadt, a város képviselőtestülete kimondotta, hogy a marosi fürdőt ez évben házilag fogja kezelni.

Tudomásul vette a képviselőtestület azokat a szerződéseket, melyeket a városi tanács a Csokonai-utcai telkek eladására vonatkozólag megkötött.

Ezután néhány kisebb havi segélyt utalványozott ki a város képviselőtestülete és három munkaképtelen aggastyánt a városi szegényménházba vett fel, mire a közgyűlés véget ért.

Magyar állami csepőgépeket, kévekötős aratógépeket, fűkaszalógépeket és lógereblyéket, amerikai manilla és marokrakó zsineteket, vízmentes ponyvákat és zsákokat, gépkénőlapjat és towotthe kenőcsöt szállít a legjobb minőségben
Glück Samu, Makón.

Rokkant katonák gyámolítása Csanád megyében

Intézkedések a rokkant katonák ellátásáról

Az Országos Vörös-Kereszt Egylet Rokkant katonákat Gyámolító- és Elhelyező Hivatala oly felhívással fordult a csanád megyei választmányhoz, hogy tevékenységében, mely főleg a háború rokkantjainak állandó polgári foglalkozáshoz való hozzájutásában nyilvánulna, segítségükre legyen.

A választmány a leirat értelmében megalakította a megyei járási bizottságokat, illetve a rokkant gyám és főrokkant gyám megbízatása iránt intézkedett. A megyei bizottság elnöki, illetve főrokkant gyámi tisztét a Vörös-Kereszt Egylet jelenlegi elnöksége fogja betölteni.

A gyámoknak, illetve a bizottság tagjainak feladata lenne a körzetén belül lakó rokkantakat felkutatni s azokról a főrokkant gyámnak jelentést tenni. A főrokkant gyám azután saját hatáskörében intézkedik, hogy a rokkantak rendes polgári foglalkozáshoz jussanak.

Ez ügyben a Vörös-Kereszt Egylet Makó és vidéki csoportja ülést tartott, hol a vármegyei járási, községi rokkant bizottságo-

kat, illetőleg a főrokkant bizottságokat a következőleg alakították meg. Ugyanezen alkalommal választották meg a rokkant gyámokat és így Makó város területén rokkant gyámul Kayser Lajost, alrokkantgyámul Breuer Zoltánt, Czirbus Istvánt, Petrovics Györgyöt, Nagy Antalt és Diósszilágyi Sándort.

A bizottságot Kayser Lajos elnöklelte alatt az alrokkant gyámok alkotják.

A központi járás területén rokkant gyámul Urbanics Kálmánt, alrokkant gyámokul minden község területére egyet-egyét, és pedig Ambrózfalvára Maxim Andrást, Apátfalvára Kozma Lászlót, Csanádaltibbe Nicsovics Györgyöt, Földeákra Náray Tamást, Királyhegyesre Lukács Mihályt, Magyarsanára Ungurán Mirkut, Nagymajláthra Soós Károlyt, Pitvarosra Saguly Jánost, Püspöktele községbe Mátyás Bélát.

A nagylaki járás területére rokkant gyámul Szilágyi Kálmánt, alrokkant gyámokul Nagylak községbe Telbisz Jánost, Sajtény községbe Major Györgyöt, Kövegy községbe Lapu Imrét, Csanádpalota községbe Kovács Józsefet választották meg.

Az egyes községek területére megbízott alrokkant gyámok a rokkant gyám elnöklelte alatt alkotják a járási bizottságot.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 11. Kedd. Róm. kath. Mam. Protest. Mam. Görög-orosz ápr. 28. 9 vértanu Nap kel 4 óra 30 perkor, nyugszik 7 óra 22 perkor.

Időjárás. Enyhébb idő várható, legfeljebb nyugaton némi esővel. Sörgönyprognózis: Enyhébb és nyugaton elvétve esapadék. Déli hőmérséklet 16-6° C.

— **Uj doktor.** Dr. Róna Nándor földink, az orvosi szigorlatokat a budapesti egyetemen kitüntetéssel letette s szombaton doktorrá avatták.

— **Makói főhadnagyok.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy Kozma János dr., Iványi Hugó dr., Magyar József dr., Altman Jakab és Varga Sándor főhadnagyká léptek elő.

— **Meghaltak hitt katonák levelei.** A przemysli várvédők közül igen sokan vannak olyanok, kiket itthon hozzátartozók halottnak hittek és később tudatták, hogy orosz foglyok. Lapunkban már több ilyen hős katonának levelét közöltük, mai számunkban is alkalmunk van két ilyen halottnak hitt hős katoná leveleiről beszámolni. Fadler József a következő levelet küldte Fadler Lajos Makón lakó édesatyjának: Kedves szüelim! Hála istennek egészséges vagyok s remélem, hogy mindannyian egészségesek. Itt vagyok Orenburg orosz városban, mint orosz fogoly. Ha lehetséges nagyon kérem legyenek szívesek nekem egy kis pénzt küldeni, mert itt sok kell nekem. Irjanak a Lajosnak is, hogy kérem 6t küldjön 6 is nekem egy

pár koronát, ha teheti, úgy küldje táviratilag. Várom a pénzt lapom vétele után azonnal. Sok és szíves üdvözlöt küld Fadler József. — Kibling Mátyásné pedig a következő értesítést írja férjéről: Kibling Mátyás áll. igazgató tanító neje szül. Balog Katalin Szegedi-utca 24 szám alatti lakos örömmel tudatja, hogy a kirohanásoknál elvesztettnek hitt férjétől levelet kapott, melyben tudatja, hogy orosz fogságba jutott a vár feladása után és egészséges, jól érzi magát s kéri a jó Istent, hogy háboru után visszatérhessen szeretett családjai körébe.

— **Sorshuzások.** A Farkas Erzsébet által jótékonycélu sorsoláson felajánlott asztalfutót a május hó 9-én megtartott huzáson a 178. számmal dr. Kordos Gusztávné nyerte meg, a Jaczkó Emilné által ajándékozott kézimunkának pedig Ehrenfeld Márta lett a nyertese. A két sorsjátékból befolyt 262 korona a hősök árvái javára megindult gyűjtés alapjához esatoltatik.

— **Halálozás.** Ma délután ismét meghalt a makói izraelita hitközségnek egy tipikus tagja Salzer Jakab. Halálát csak másfél napi betegség előzte meg.

— **Adományozás.** Dr. Dózs Sámuel vármegyei t. főügyész a megboldogult Neumann Zsigmond emlékezte iránt való kegyeletből és tiszteletből 10 koronát adott a hazáért elesett hősök árvái részére, amely összeg a gyermeknapi gyűjtés tovább befolyó alaphoz esatoltatik.

— **A publikum és a szivarok.** A szivaros publikum sehogysem akar beletörődni a pénzügyminiszter hygienikus célzatu rendeletébe, mely szerint tilos a szivaros ládákban válogatni s tilos megropogtatni a szivarokat. A közönség, mely nem tud ősi jogáról lemondani, rendszeren a trafikoson tölti ki bosszuját. A makói szivaros emberek és trafikosok között az összeütközések napirenden vannak. — Nem egy trafikos panaszkodott nekünk a közönség igazságtalan viselkedése miatt, elmondván, hogy egyik-másik szivarvásárló alaposan összeszidta, mert nem engedte meg, hogy sajátkezűleg turkálja össze a szivaros ládákat. A trafikos igen helyesen teszi — saját érdekén kívül is, — ha ragaszkodik a miniszteri rendelethez, a vásárló közönség mindenben szabadságot igénylő elemei pedig, akik mindig másokat szeretnének fegyelmezni, de magukat fegyelmezni nem tudják, lássák be, hogy jogosulatlan igényeik e téren nem nyerhetnek kielégítést.

— **Anyakönyvi hírek.** Elhaltak: Bunyevác Radoja 80 éves, Bürgés Anna Major Tódorné 63 éves, Bíró Antal 26 éves, Sánta Mária özv. Fekete Péterné 38 éves korában.

Egy keveset használt

„DEERING“

kévekötős aratógép, két darab javított marokrakó aratógép, egy használt gözcséplőgép garnitúra egy kazalozó gép olcsón eladó Glück Samunál, Makó.

Pénzküldés a hadifoglyoknak

A közönség figyelmébe

Az alábbi értesítést vettük, mit a közönség tájékoztatására alább közlünk:

Pénzt csak akkor vesz fel a posta, ha a hadifogoly pontos címét, tartózkodási helyét ismeri a feladó. Nem lehet tehát postautalványt feladni, a melyen csupán a rendeltetési ország van megnevezve.

A hadifogoly részére szánt pénzküldeményeket nemzetközi sárga utalványon küldjük, még pedig az Oroszországba szólót: Au lontole Général des postes á berne (8 nisse) címen, a Szerbiába szólót, a Szerbiába szólót pedig Külföldi postautalványok Hivatala Budapest címen. Az utalványon küldött összeget a posta szívesen átszámítja Oroszország részére franc és centimé-re, illetve Szerbia részére leibanire. Az utalvány hátlapján a szelvényre írjuk a pontos címet. A fogoly címén kívül mást nem szabad írni a szelvényre.

Igy kiállítva az utalványt, azt mindenki feladhatja lakóhelyén a hadifogságba került hozzátartozójának.

Igen sokan fordulnak hozzánk, küldenek is be pénzt a Központi Irodába, hogy a fogolynak továbbítsuk. A Központi Iroda természetesen szívesen áll rendelkezésére tagjainak minden ügyben, így az ezután beküldendő pénzeket is lehetőleg azonnal továbbítja. Hogy azonban ezt minden nehézség nélkül tehesse, szükséges, hogy ne legyen semmi olyan dolog, mely a gyors továbbítást hátráltatná.

Igen kérjük tehát tagjainkat, hogy a hozzánk irányított pénzeknél — azt természetesen a rendes vörös utalványon kell hozzánk beküldeni, — az utalvány szelvényére mindenkor jelezzék a pénz rendeltetését.

Ha hadifogolynak küldendő a pénz, ne irjanak mást az utalvány szelvényre, csak a hadifogoly pontos címét. Igen sokszor megtörtént már, hogy a pénz továbbítása azért késett, mert a szelvényen ez állt: Levél megy. A levelet hamarabb kézbesítette a posta, mint a pénzt, a levelet elküldték a hadifogolynak az adott címre s pénzt nem tudtuk továbbítani, mert a fogoly címét nem tudtuk. Sokszor napokba, sőt hetekbe kerül, míg a már megküldött címet ismét meg tudjuk szerezni. Mennyivel hamarabb megkapja a fogoly is a neki szánt pénzt, ha az utalvány szelvényen jelezve van pontos címe.

Általában ne sajnáljuk a szót a pénzküldeményeknek. Arra való a szelvény, hogy arra röviden ráírjuk, hogy ezt a pénzt erre vagy arra küldöm. Sok kellemetlenséget kerülünk el és a kezelésben sok időt nyerünk, ha az utalvány kézbesítések azonnal tudjuk a beküldött összeg rendeltetését.

Adakozzunk a megvakult katonáknak

SZINHÁZ

* **Vendégszereplés színházunkban.** E héten pénteken és szombaton rendkívül érdekes vendégszereplés lesz színházunkban és pedig e két estén a makói társadalom egyik előkelő tagja Horovitz Gusztávné Komjátó Mici, aki csak nemrég hagyta ott a világhíres deszkákat és cserélte fel azokat a boldog családi tűzhellyel — fog fellépni „Pygmalion” — Elisa és a „Tündérlaki lányok” — Szirika szerepében, amelyekben még csak néhány hónappal ezelőtt is sikert siker után aratott a bájos urasszony. Horovitzné Komjátó Mici az aradi színház volt naivája és az aradi közönség dédelgetett kedvence egyike volt a fiatal művész gárda legtalentusabb és legkedveltebb művésznőinek és a színpadról való távozása értékes veszteség a magyar színházra s így igazán ünnepe lesz a makói színháznak az a két este, amelyen Horovitzné Komjátó Mici művészetét fogja ragyogtatni színpadunkon. E két estének még egy nagy érdekessége lesz, még pedig az, hogy ugyanakkor fellép a művész volt igazgatója és kitűnő partnere Szendrey Mihály, az aradi színház igazgatója, akivel annyi darabot juttattak sikerre és annyi kellemes estét szereztek az aradi közönségnek. A művészpár vendégfellépése iránt már is óriási érdeklődés mutatkozik az egész városban. Mind a két előadás rendes helyarákkal, bérletszűnetben lesz megtartva.

* **Az oroszok a Kárpátokban.** Nagy érdeklődés előzi meg Dr. Vass István nagyhatalmú énekes színjátékát „Az oroszok a Kárpátokban”, amely a mostani kárpáti harcoknak egy igen érdekes részletét mesteri beállítással tárja a közönség elé. A darab igazán művésziessé várt megírva, nem tartozik a háboru alatt gomba módra elszaporodott aktuális fércmunkák közé, amelyeknek az a célja, hogy egy-két zsufolt házat csináljanak, hanem „Az oroszok a Kárpátokban” egy értékes darab, amelynek sikere maradandó és azt hisszük, hogy még évek múltán, amikor a mostani világháboru már el is lesz feledve, még mindig műsoron fogja magát tartani. A darabot Nádas György igazgató rendezte a legnagyobb gondal és azt hisszük, hogy „Az oroszok a Kárpátokban” Makón is igen nagy és maradandó hatást fog kelteni. A vezető szerepeket Kellen Rózsi, Nádasyné, Pintér Irma, Kondráth Ilona, Ujj Kálmán, Sugár Gyula, Rónai, Heltai, Torma, Szarvassy és Komlósi játsszák. Jegyeket „Az oroszok a Kárpátokban” szerda esti előadására már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

Vetni való és főzésre alkalmas **szép, nagy burgonya** kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

B. Papp Erzsébet

okl. születő és vizsgázott maszszírózó, ki a szegedi bábaképzésében méltóságos Dr. Mann Jakab professzor tanfolyamán nyerte kiképesítését, kéri a tisztelt

hölgyközönség

szíves pártfogását, lakik Héder-váry-uteza 8. szám alatt.

A második magyar hadi kölcsön

A hosszanelhuzódó háboru szükségessé teszi, hogy a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadi kölcsön becsatassék ki. E szükségletek fedezésére a pénzügyminiszter az első hadi kölcsön címleteinek megfelelő, 6%-kal kamatozó járadék-kötvényeket és ezzel egyidejűleg 5^{1/2}%-os járadékkölcsön-kötvényeket becsat nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ezuttal is közvetlenül fordul a közönséghez, mint ez legutóbb a Német-birodalomban is történt és a kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni.

Az aláírás f. évi május 12-től 26-ig bezárólag fog megtartatni.

Aláírási helyekül szerepelnek az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetítő helyei s az összes számottevő hazai pénzügyintézetek.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó kölcsön-kötvény aláírás ára minden 100 korona névértékért:

a) ha az aláírásakor az egész aláírt összeg befizettetik, 97 K 50 f-ben;

b) ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, 98 K-ban állapítottat meg.

Az 5^{1/2}%-kal kamatozó kölcsön-kötvény aláírás ára minden 100 korona névértékért:

a) ha az aláírásakor az egész aláírt összeg befizettetik, 90 K 80 f-ben;

b) ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, 91 K 20 f-ben állapítottat meg.

A 6%-os kölcsönnél a legkisebb jegyezhető összeg 50 K, az 5^{1/2}%-os kölcsönnél 100 K.

A második hadi kölcsön 6%-os típusú kötvényei 1915. május 1-től kezdődőleg és minden év május 1-én és november 1-én lejáró utólagos részletekben kamatoznak, tehát az első szelvény 1915. november 1-én esedékes. A folyó évi május hó 1-től az aláírás napjáig járó folyó kamatokat azonban az aláírónak nem kell megtérítenie.

Az 5^{1/2}%-os típusú kötvények pedig 1915. június 1-től kezdődőleg és minden év június 1-én és december 1-én lejáró félévi utólagos részletekben kamatoznak. A kamatfizetés folyó évi június 1-ével kezdődik, tehát az első szelvény folyó évi december 1-én esedékes.

Mindkét típusú kötvényre az aláírt összegek az aláírás áron felül az aláíróval szemben sem folyókamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az egész aláírt összeg befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál a részletekben történő befizetés kedvezménye igénybe vehető, az aláírás alkalmával azonban az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig a

kir. állampénztáraknál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezethöz kézpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy kézpénzben vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

A jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. június 8-ig, a jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. június 18-ig, a jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. június 28-ig, a jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. július 8-ig.

A teljes befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, a melyek a fél kívánatára 1915. június 14-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényekre fognak kicseréltetni. A végleges kötvények kiadására nézve, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzététetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, a hol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

Az 5^{1/2}%-os kölcsönnél zárolásnak helye nincsen, a második hadi kölcsön 6%-kal kamatozó kötvényei azonban — ép úgy, mint az első hadi kölcsön kötvényei — zároltan is jegyezhetőek lesznek és az aláíró, a ki az általa jegyzett kötvényeket zárolja és a zárolást öt és fél éven át fel nem oldja, azt a jogot nyeri, hogy az 5^{1/2}% évi időszak utolsó évenygyedében, legkésőbb 1920. november 1-én a kötvényen alapuló követelést e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyképp felmondott kötvényeket legkésőbb 1921. november 1-én névértékben visszafizetni. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

Zárolásnak csak 1000 K-át meghaladó összegű jegyzéseknél van helye.

A m. kir. pénzügyminiszterium fentartja magának azt a jogot, hogy előre közléteendő három havi előzetes felmondás mellett úgy a 6%-os, mint az 5^{1/2}%-os kölcsönt egészen vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás a 6%-kal kamatozó kötvényekre nézve 1921. május 1-jét megelőző időre, az 5^{1/2}%-kal kamatozó kötvényekre nézve pedig 1925. június

1-ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

A kölcsönre történő befizetésekre a moratorium alá nem eső betétek — a felmondási határidő betartásával — korlátlanul igénybevehetőek.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. előtt betéti könyvre, vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratorium alá eső betétek azonban a kibocsátásra kerülő járadék-kölcsön-kötvényekre történő befizetések céljára a két kölcsönre együttesen a jegyzés idejében fennálló összegük 25%-a, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 25%-a erejéig vehetők igénybe.

Azok, a kik a befizetésekre ilyen, egyébként moratorium alá eső betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, a melynél a betét el van helyezve.

A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabad, mint a zárolt darabokra, az Osztrák-magyar bank és a m. kir. hadi kölcsön-pénztár e járadékkötvényeknek kézi zálogul lekötése mellett, a névérték 75%-áig a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamatlábon nyújtanak kölcsönt. Ez a kedvezmény legalább 1916. évi július 8-ig marad érvényben. A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamatlábon nyújt náluk zálogul elfogadható értékpapírokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében szintén részesülnek és pedig legalább 1916. évi július 8-ig. A fenti befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után a fél kívánatára a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamatláb helyett 1916. évi július 8-ig évi 5^{1/2}%-os állandó kamatláb biztosítottatik.

Az aláírók kívánatára e járadékkölcsönök kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-magyar bank budapesti főintézete, valamint a magyar szent korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1916. június 30-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

A második hadi kölcsön előnyös feltételei, a pénzügyi kedvező helyzete és annak felismerése, hogy a kölcsön jegyzésében minél nagyobb részvétel az aláírók magánérdekei mellett a közérdeket is nagy mértékben szolgálja, biztosítékai annak, hogy a kölcsön jegyzésének eredményében az ország közgazdasági ereje ép oly imponánsan fog megnyilvánulni, mint az első hadi kölcsön alkalmával.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi. (899)

100. fejezet.

Roberto és Trebelli.

— Hogy hogy?
 — Ugy értem, herceg ur, hogy mind a két büntetést egy és ugyanaz a személy tervezte és hajtotta végre.
 — Ez már valami! kiáltott fel a herceg.
 — És mi vezette önt erre a meggyőződésre?
 — Az eljárás azonossága!
 — A kincslopásban is egy ártatlanra irányozták a figyelmet és igyekeztek bemártani, ugyanezt tették önnel is.
 — Ez bizony igaz! szólt a herceg.
 — Az eljárás valóban egy és ugyanaz. De azt hiszem, ezzel még nem csíptük el a tettest!
 — Ez már igaz, herceg ur, de talán elcsíphetjük, ha megtaláljuk az igazi kiindulási pontot.
 — És ezt én tölem akarja?
 — Nem egészen, herceg ur!
 — Én csak arra nézve szeretnék felvilágosítást nyerni, hogy ki tette a szalonjában levő kínai porcellán vázába Gamma bibornok drágaságait?
 — Ha én azt tudnám!
 — Ki fordult meg a szalonban akkortájt?
 — Mit tudom én, többen lehetnek!
 — De lehetett a szolgálk egyike is, akit megvesztegettek.
 — Heregséged tehát névszerint nem tudja, kik fordultak meg a palotájában?

(Folyt. köv.)

Egy jóra való, ügyes embert

heti fizetéssel

fe'vesz e lap kiadóhivatala.

Egy ügyes, jóra való flut tanulónak

felvesz e lap kiadóhivatala.

HERE SZÉNA és MARHÁNAK való, valamint herésárpa-szalma

kapható IRITZ MIKSÁNÁL olcsó árban.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi: **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitünő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerzhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt közönséget értesíteni, hogy

a jéggyártás kezdetét vette

és a jég árát f. évi április hóra következően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban átvéve kilónként 3 fillér. Magánhasználatra, a házhoz szállítva kisebb mennyiségben, kilónként 5 fillér.

Zeitler gözmalom r. t.

Több száz

énykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albuma“-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk mert a haretérről igen sok

katona

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arckép albuma“ annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hosszú közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arckép albuma“-ban megörökíthessük. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtaján, Makón.